

Рівненський державний гуманітарний університет
художньо-педагогічний факультет
кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО ПОЛІССЯ»

Спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

ОП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Кваліфікація: магістр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації,
викладач.

Строк навчання: 1 рік і 4 місяці

Назва дисципліни	ВК 01 Декоративне мистецтво Полісся Вибіркова дисципліна циклу «Професійної підготовки»
Викладач (і)	Олександр Сташук к. пед. н., професор
Заг. кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин (л. 20, 10 практ., 60 самост.)
Вид підсумкового контролю	Залік у другому семестрі
Профайл викладача (ів)	Посилання drive.google.com
E-mail викладача:	ol.stashuk@gmail.com
Посилання на інтернет ресурси	arshistorian.blogspot.com › 2014/08 › blog-post doladu.in.ua drive.google.com
Мова викладання	Українська
Консультації	<i>Очні консультації:</i> Консультації вівторок з 15.00 – 17.00 год. на кафедрі ОДПМ. <i>Онлайн-консультації:</i> понеділок з 18.00-до 19.00 год. (у т.ч. у групі Viber).

Силабус навчальної дисципліни «Декоративне мистецтво Полісся»
складений відповідно до освітньої програми підготовки магістра

спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є різні види декоративного мистецтва Полісся – ткацтво, різьбярство по дереву, кераміка, гончарство, розписи та інші. Предметність дисципліни охоплює і сучасні художньо-декоративні технології, різноманіття матеріалів, інструментів та технологічних операцій в художніх техніках. Даний курс має ознайомити здобувачів вищої освіти з багатством та різноманіттям декоративного мистецтва поліського краю, на цій основі допомогти освоїти регіональні художні прийоми декоративного відтворення творчого задуму на площині та в об'ємі, за допомогою декоративних матеріалів та обладнання. Окрім того, допомагає оволодівати навичками виконання різних видів художніх проєктів майбутніх творів декоративно-прикладного мистецтва, умінням оцінювати декоративне графічне чи живописне зображення як доступний засіб комунікації в процесі творчої роботи, спілкування в колективі.

Мета та завдання дисципліни – поетапне послідовне формування в здобувачів вищої освіти творчих підходів до процесів створення характерних для Поліського краю декоративних творів як самостійного, так і ужиткового призначення; оволодіння наступними загальними та фаховими професійними компетентностями для їх подальшого застосування і використання в творчій та педагогічній діяльності:

ЗК01 Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, зміст основних класичних і сучасних категорій та концепцій мистецтвознавчої науки, усвідомлювати їх художньо-естетичну природу;

ЗК02 Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК07 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

ФК03 Здатність використовувати базові знання та навички у практичній діяльності (композиційна побудова художнього твору, розвинена творча уява, образно-асоціативна, стилістична та пластична мова при створенні художнього образу;

ФК04 Здатність володіти різними художніми техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями;

ФК06 Володіти методами зображення об'єктів та явищ навколишнього середовища.

Ф07 Здатність реалізувати на практиці свій художньо-естетичний потенціал для одержання власного неповторного результату творчої діяльності, здатність до художньо-творчої реалізації, самостійного пізнання мистецтва.

Очікувані результати навчання. Дисципліна «Декоративне мистецтво Полісся» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПР1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПР8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи будови об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору.

Передумови вивчення дисципліни «Декоративне мистецтво Полісся». Вивчення декоративного мистецтва Поліського регіону тісно пов'язане з дисциплінами «Теорія мистецтв», «Історія українського мистецтва», «Історія зарубіжного мистецтва», «Історія декоративно-прикладного мистецтва», «Образотворче мистецтво і середовище ХХ – ХХІ ст.». Мотивація здобувачів вищої освіти здійснюється через можливість виконання практичних завдань творчого спрямування, через одночасне вивчення дисциплін мистецького спрямування, перш над усе «Рисунку», «Живопису».

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Спецкомпозиція» тісно пов'язане з іншими дисциплінами професійного циклу, такими як «Робота в матеріалі», «Технології та матеріалознавство», «Пластика», «Образотворче мистецтво і середовище», «Рисунок», «Живопис».

Перелік тем

Змістовий модуль №1. Дисципліна «Декоративне мистецтво Полісся»; завдання, значення, контекст.

Тема 1.1. Вступ; завдання і значення дисципліни «Декоративне мистецтво Полісся».

Тема 1.2. Місце дисципліни «Декоративне мистецтво Полісся» у системі мистецької освіти.

Тема 1.3. Загальні регіональні ознаки та характеристики декоративного мистецтва поліського регіону.

Змістовий модуль №2. Декоративне мистецтво Полісся: ознаки, характеристики, різновиди.

Тема 2.1. Поліські розписи: символіка та семантика.

Тема 2.2. Архаїчний геометризований орнамент типової поліської вишивки.

Тема 2.3. Ткацтво та народний одяг поліського краю.

Тема 2.4. Поліська кераміка та гончарство.

Змістовий модуль №3. Особливості народної архітектури Полісся: ознаки, характеристики, різновиди.

Тема 3.2. Поліська хата; вирішення кутів-«вуглів».

Тема 3.3. Внутрішнє облаштування поліської хати.

Тема 3.4. Архітектурні пам'ятки Полісся.

Змістовий модуль №4. Етнічні та соціальні чинники, їх вплив на розвиток мистецтва поліського краю.

Тема 4.1. Складність етнокультурної ситуації Полісся.

Тема 4.2. Художні промисли та традиційна народна творчість поліщуків.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія / Сергій Виткалов, Володимир Виткалов ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. — Рівне : ПП ДМ, 2012.

Сумцов М. Ф. Дослідження з етнографії та історії культури Слобідської України. Вибрані праці / упорядкув., підготов. тексту, передмова, післям. та прим. М. М. Красикова. — Х. : Видавництво «АТОС», 2008. — 558 с. ілюстр.

<https://zhitomirtime.wordpress.com/>

Технічне й програмне забезпечення

Для успішного та ефективного оволодіння курсом пластичної анатомії використовується наступне навчально-методичне та технічне забезпечення:

муляжні макети, гіпсові зліпки та форми, моделі, макети, таблиці (для проведення лекційних занять);

мобільний пристрій – ноутбук, планшет з підключенням до Інтернет (опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, комунікації та опитувань);

папір формату А4 для пласт анатомічного малювання (для виконання домашніх завдань та самостійної роботи);

папір формату А3 для виконання підсумкової (курсової) роботи;

архівна колекція студентських пласт анатомічних зарисовок на різні теми усіх модулів;

тестові завдання для проходження тестування (проведення поточного та модульного контролю).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Вид програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК02	Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області	ПР1, ПР2	Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел	МН1, МН2, МН4	МО2, МО4, МО6, МО9
ЗК07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва	ПР5, ПР6, ПР8	Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах	МН1, МН2, МН4	МО2, МО6, МО8, МО9
ЗК08	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПР5, ПР8	Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, як відображення історичних, соціокультурних,	МН2, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО9

			економічних і технологічних етапів розвитку суспільства		
ЗК06	Володіти методами зображення об'єктів навколишнього середовища та постаті людини художніми засобами	ПР6	Застосовувати знання композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах	МН2, МН4, МН5, МН6	МО1, МО6, МО7, МО8, МО9

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

МО1 – екзамени;

МО2 – усне або письмове опитування

МО3 – колоквиум,

МО4 – тестування;

МО5 – командні проєкти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;

МО10 – залік.

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання з пластичної анатомії, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує	високий (творчий)	відмінно	зараховано

			необхідну інформацію щодо різних тем пластичної анатомії, переконливо аргументує відповіді, доповнює їх пласт анатомічними розробками, вміє використовувати набуті знання і вміння у мистецькій діяльності, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, з пластичної анатомії, оперує назвами та термінами, практично застосовує здобуті знання та навички у практичних завданнях; самостійно виправляє допущені помилки, теоретичний матеріал аргументує усіма виконаними практичними завданнями (пласт анатомічним малюванням)	достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти володіє теоретичним матеріалом та практичними навичками з пластичної анатомії щодо їх застосування в творчих роботах, при цьому може допускати помилки; неповні та недостатні аргументації з допомогою практичних завдань (виконаних чи не повністю виконаних пласт анатомічних замальовок)			зараховано
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну кількість теоретичного матеріалу з пластичної анатомії, але практично їх застосувати здатен лише з допомогою викладача; допускає суттєві помилки у відповідях, не володіє значною мірою термінологією та означеннями з ряду питань пластичної анатомії	середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти доволі неповно володіє навчальним матеріалом (на репродуктивному, вищому за початковий, рівні), не здатен до його практичного застосування без викладача			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового	здобувач вищої освіти володіє матеріалом лише на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу з	низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

		контролю	пластичної анатомії	ний)		
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом лише на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фрагментів навчального матеріалу з пластичної анатомії	низький (рецептив но-продуктив ний)	незадові льно	не зарахо вано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних завдань; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії.

Екзамен виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Здобувачі вищої освіти знайомляться з системою вимог та правил поведінки на заняттях, також з розробленими методичними рекомендаціями щодо виконання різних видів робіт з пластичної анатомії. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичних занять, (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, несвоєчасне виконання поставлених завдань і т. ін.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.